

กรมอนามัย
สำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
แบบประเมินมาตรฐาน
คุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
(Environmental Health Accreditation : EHA)

นัยนา หาญวิโรดม
สำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ

บทบาทภารกิจในการจัดหาน้ำบริโภค

ภารกิจในการจัดบริการน้ำสะอาดในชุมชนเป็นบทบาทและหน้าที่หนึ่งซึ่งรัฐจะต้องส่งเสริมให้ประชาชนมีน้ำสะอาดเพื่อเป็นน้ำดื่มและใช้อย่างเพียงพอ มีคุณภาพชีวิตที่ดี ได้ “พระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๖๘ กำหนด ให้องค์การบริหารส่วนตำบล จัดทำกิจการให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร” และ “พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๓ และ มาตรา ๕๖ กำหนดให้เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร จัดทำกิจการให้มีน้ำสะอาด หรือ การประปาเพื่อประชาชน

ที่มา: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

สิทธิเกี่ยวกับน้ำ

- ❖ น้ำเป็นทรัพยากรธรรมชาติอันมีจำกัดและเป็นสินสาธารณะที่จำเป็นขั้นพื้นฐานต่อชีวิตและสุขภาพ สิทธิมนุษยชนเกี่ยวกับน้ำเป็นสิ่งจำเป็นอันขาดเสียมิได้ในการดำเนินชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีของมนุษย์และเป็นสิ่งจำเป็นต่อการได้รับสิทธิมนุษยชนด้านอื่นๆ
- ❖ สิทธิมนุษยชนเกี่ยวกับน้ำคือ การที่ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับน้ำอย่างเพียงพอ ปลอดภัย เป็นที่ยอมรับได้ เข้าถึงได้โดยทางกายภาพ ในราคาที่สามารถจ่ายได้เพื่อใช้ส่วนตัวและในครัวเรือน

ที่มา: แนวทางปฏิบัติและมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ”สิทธิเกี่ยวกับน้ำ

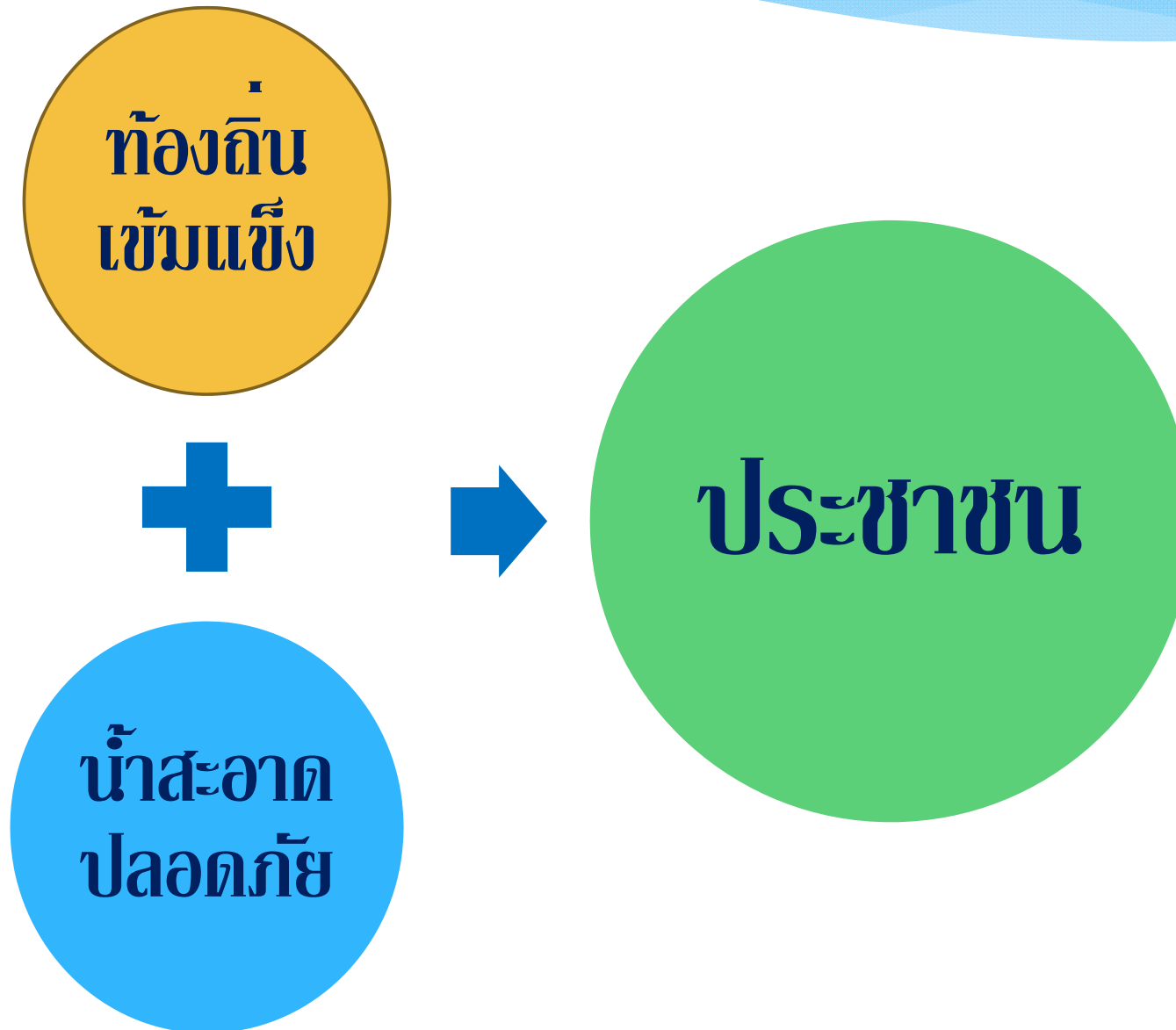
EHA 2000 การจัดการน้ำบริโภค
สามารถจําแนกการรับรอง ได้ 3 รหัส ดังนี้

EHA 2001 การจัดการคุณภาพน้ำประปา
(ผลิตโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.))

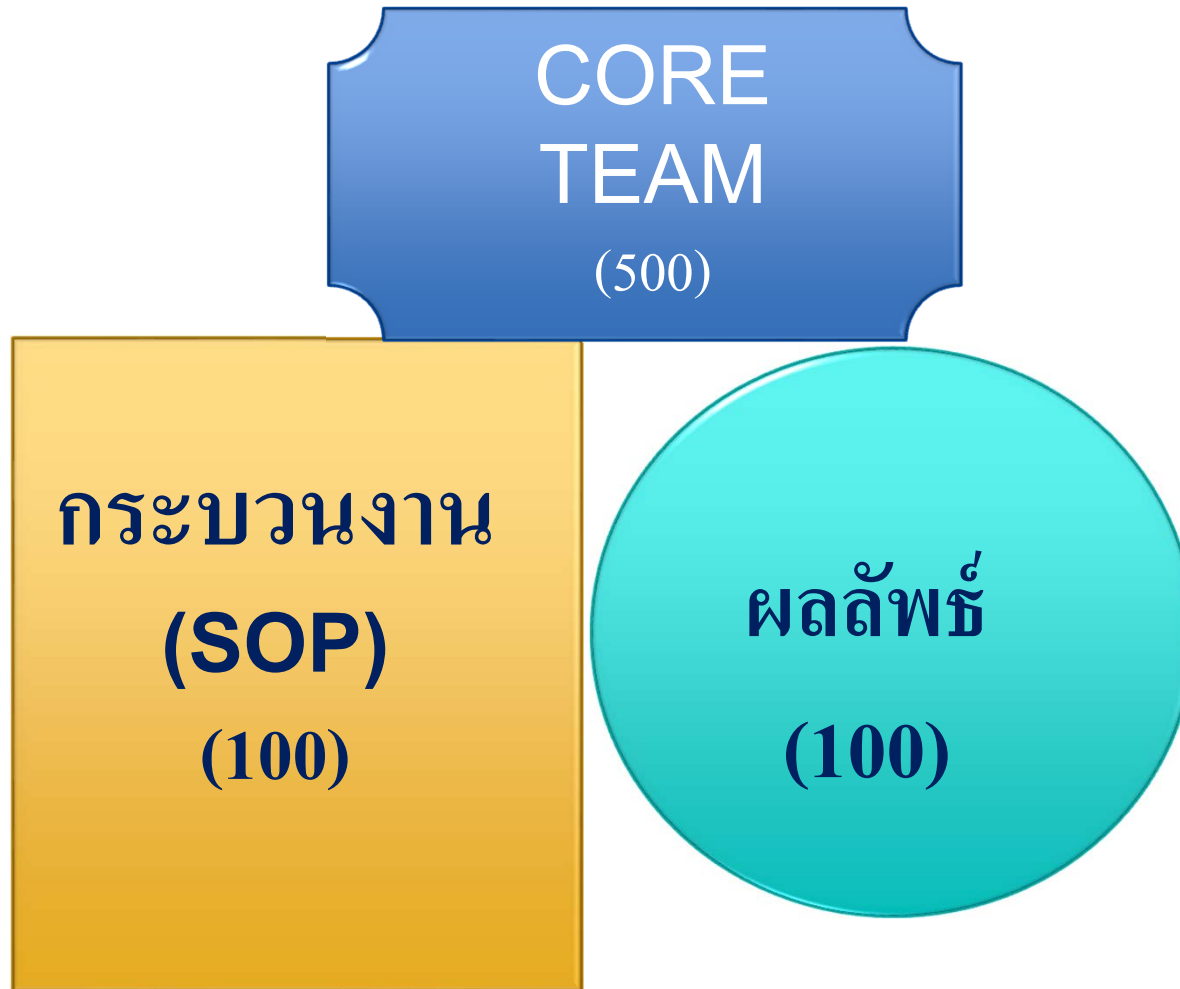
EHA 2002 การจัดการคุณภาพน้ำประปา
(ผลิตโดยหน่วยงานอื่น)

EHA 2003 การจัดการคุณภาพผู้้ น้ำ
ดื่มหยอดเหรียญ/ น้ำบรรจุขวด

วัตถุประสงค์ของEHA2000

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนนรวม 700

คะแนน

$\geq 60\%$ ถือว่าผ่าน
ระดับพื้นฐาน

$\geq 80\%$ ถือว่าผ่าน
ระดับเกียรตินิยม
รับรอง

**ประเด็นงาน การจัดการคุณภาพน้ำประปา
(ผลิตโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.))**

รหัสการรับรอง EHA : 2001

EHA 2001

องค์ประกอบที่ 6 การจัดการกระบวนการ คะแนนเต็ม 100 คะแนน

ตารางที่ 1 แสดงข้อกำหนดเงื่อนไขการ “ผ่าน” เกณฑ์การประเมินกระบวนการจัดการคุณภาพ
น้ำประปา (ผลิตโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.))

ผ่าน	มีผลการดำเนินงานได้คะแนนรวมไม่น้อยกว่า 60 คะแนน
ไม่ผ่าน	ไม่สามารถดำเนินการได้ตามเงื่อนไขที่กำหนด

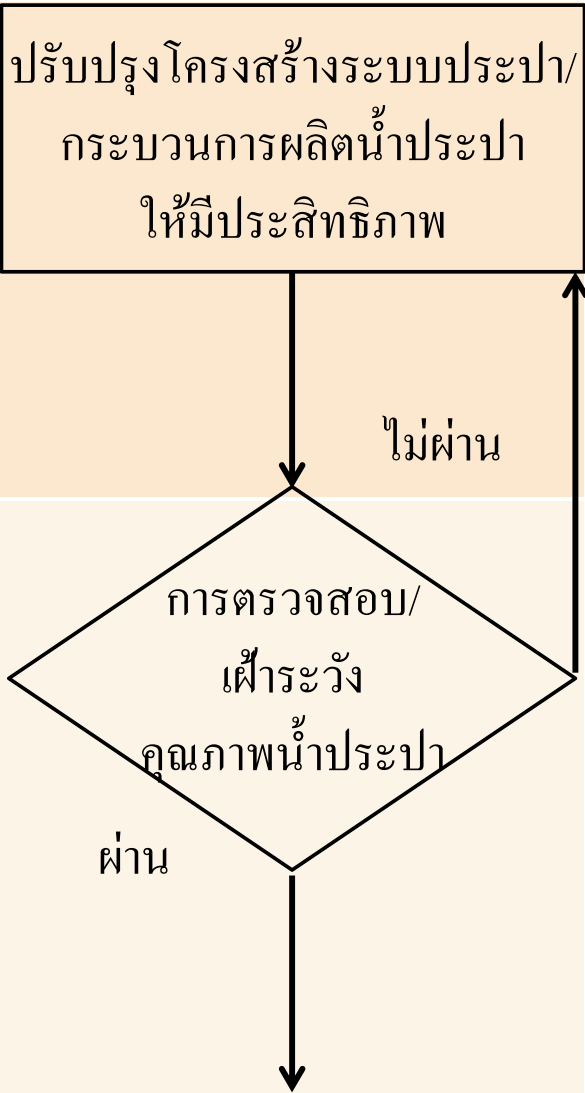
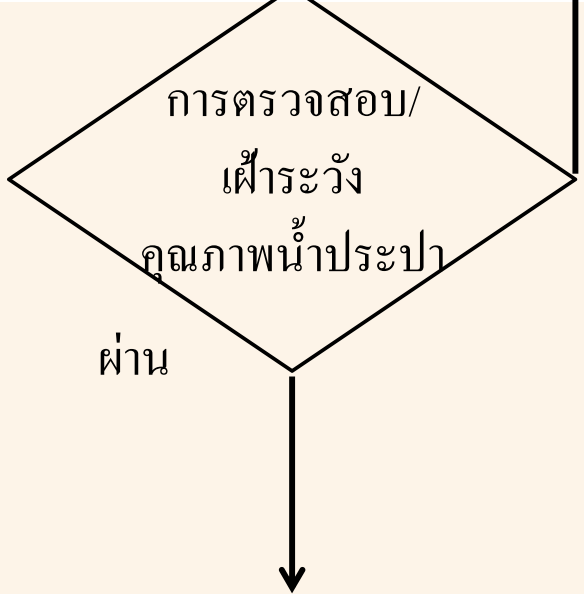
EHA 2001

ขั้นตอนที่	ผังกระบวนการ	คะแนนเต็ม	ได้	หลักฐาน
1	กำหนดผู้รับผิดชอบบริหาร และผู้ดูแลระบบประปา 	5		คำสั่งมอบหมายผู้รับผิดชอบ หรือ คณะทำงาน/เอกสารมอบหมายงาน (Job Description) หรือ คณะกรรมการ บริหารกิจการประปา (5 คะแนน)
2	สำรวจข้อมูลพื้นฐาน ของระบบประปา 	10		1. ข้อมูลแหล่งน้ำดิบในการผลิต (2 คะแนน) 2. ข้อมูลโครงสร้างระบบประปา (3 คะแนน) 3. มีแผนผังกำหนดขั้นตอน/ กระบวนการ การผลิต น้ำประปา (3 คะแนน) 4. ข้อมูลอัตรา/กำลังการผลิตเพื่อให้ บริการ ประปา (2 คะแนน)

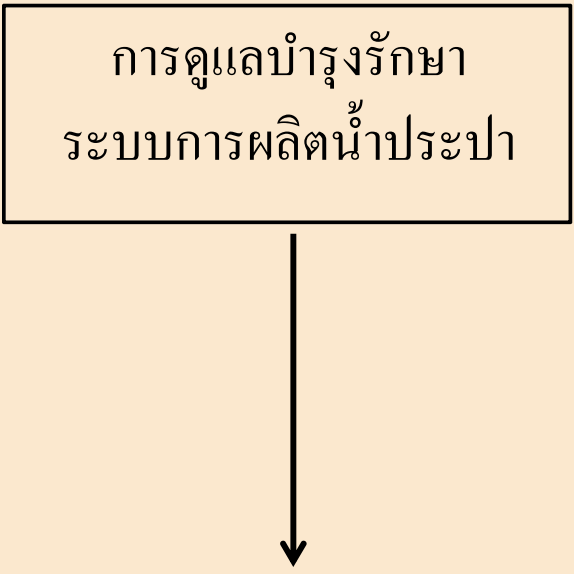
EHA 2001

ขั้นตอนที่	ผังกระบวนการ	คะแนนเต็ม	ได้	หลักฐาน
3	รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล/ บันทึกข้อมูล 	5		- รายงาน/เอกสารสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล ที่แสดงให้เห็นถึงประเด็นปัญหาในการผลิต และให้บริการน้ำประปา (3 คะแนน) - มีแนวทางมาตรการ การปรับปรุง/ บำรุงรักษาระบบการผลิตหรือการให้บริการ น้ำประปา (2 คะแนน)
4	การพัฒนาศักยภาพ เจ้าหน้าที่ผู้ดูแลระบบประปา 	15		- ผู้ดูแลระบบประปาผ่านการพัฒนาศักยภาพ - ไม่มี (0 คะแนน) - น้อยกว่าร้อยละ 60 (5 คะแนน) - ร้อยละ 60 ขึ้นไป (10 คะแนน) - มีการพัฒนาศักยภาพผู้ดูแลระบบประปา ในช่วงเวลา 5 ปีที่ผ่านมา (5 คะแนน)

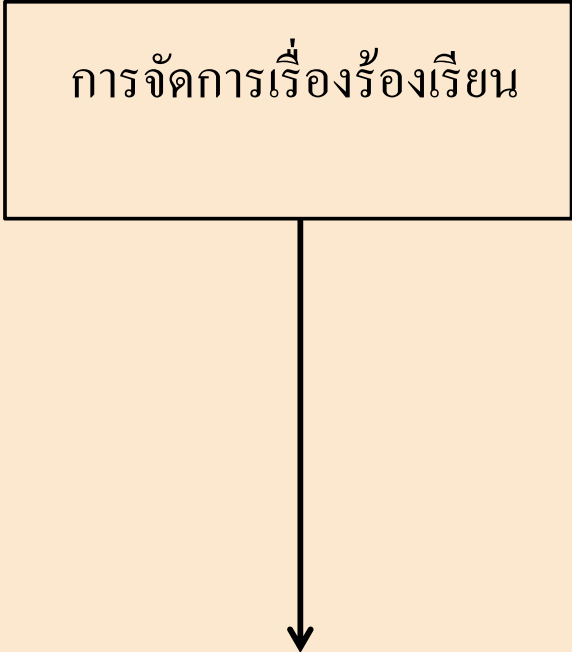
EHA 2001

ขั้นตอนที่	ผังกระบวนการ	คะแนนเต็ม	ได้	หลักฐาน
5	 ปรับปรุงโครงสร้างระบบประปา/ กระบวนการผลิตน้ำประปา ให้มีประสิทธิภาพ	5		มีแนวทางมาตรการการปรับปรุง/บำรุงรักษา ระบบการผลิตหรือให้บริการน้ำประปา (5 คะแนน)
6	 การตรวจสอบ/ เฝ้าระวัง คุณภาพน้ำประปา	15		1. ดำเนินการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ โดยตรวจ วิเคราะห์คุณภาพน้ำด้วยเครื่องมือ ภาคนาม อย่างสม่ำเสมอ - เดือนละ 1 ครั้ง (10 คะแนน) - สัปดาห์ละ 1 ครั้ง (15 คะแนน)

EHA 2001

ขั้นตอนที่	ผังกระบวนการ	คะแนนเต็ม	ได้	หลักฐาน
7	การดูแลบำรุงรักษา ระบบการผลิตน้ำประปา 	15		1. หลักฐานที่แสดงถึงมีการเตรียมการ/สำรองวัสดุ/อุปกรณ์เกี่ยวกับระบบประปา (3 คะแนน) 2. มีการดูแลบำรุงรักษาบริเวณอาคารสถานที่และระบบประปา (5 คะแนน) 3. ระบบการฆ่าเชื้อโรคเช่น การเติมคลอรีนสามารถใช้งานได้ (5 คะแนน) 4. มีบอร์ดแสดงการดูแลบำรุงรักษาระบบประปา (2 คะแนน)

EHA 2001

ขั้นตอนที่	ผังกระบวนการ	คะแนนเต็ม	ได้	หลักฐาน
8	การจัดการเรื่องร้องเรียน 	10		1. มีช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนคุณภาพ น้ำประปาสำหรับผู้รับบริการอย่างน้อย 2 ช่องทาง (2 คะแนน) 2. มีผังแสดงขั้นตอนการจัดการเรื่องร้องเรียน ติดประกาศเพื่อให้ผู้รับบริการรับทราบ (2 คะแนน) 3. มีการจัดการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนได้ ไม่น้อยกว่า 70 % ของเรื่องร้องเรียน (3 คะแนน) 4. มีการเก็บรวบรวมฐานข้อมูลเรื่องร้องเรียน อย่างเป็นระบบ (3 คะแนน)

EHA 2001

ขั้นตอนที่	ผังกระบวนการ	คะแนนเต็ม	ได้	หลักฐาน
9	มีการบริหารจัดการประปาที่ดี มีการสื่อสารสาธารณะ	10		- มีทะเบียนจำนวนผู้ใช้บริการน้ำประปา (2 คะแนน) - มีการจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย (3 คะแนน) - มีการวางกฎระเบียบข้อบังคับเรื่องการบริหารกิจการประปา (5 คะแนน)
10		10		- มีช่องทางการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์อย่างน้อย 2 ช่องทาง (2 คะแนน) - มีหลักฐานแสดงถึงการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการประปาและการใช้น้ำ (5 คะแนน) - มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับน้ำบริโภคในปีที่ผ่านมา (3 คะแนน)
คะแนนรวม		100		

EHA 2001

กรณีท้อปท.มีประปาในความรับผิดชอบหลายแห่ง ????

ตัวอย่างเช่น องค์การปกครองท้องถิ่นถูกไก่อ มีระบบประปาที่ผลิตและให้บริการประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ ทั้งสิ้น 3 ตัว ใช้แบบประเมิน EHA 2001

การคิดคะแนนองค์ประกอบที่ 6 การจัดการกระบวนการซึ่งมีกระบวนการ 10 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 2 สํารวจข้อมูลพื้นฐานของระบบประปา มีคะแนนเต็ม 10 คะแนน

EHA 2001

กรณีทอปท.มีประปาในความรับผิดชอบหลายแห่ง ????

- คะแนนการสำรวจข้อมูลพื้นฐานของประปาตัวที่ 1 ได้ 7 คะแนน
- คะแนนการสำรวจข้อมูลพื้นฐานของประปาตัวที่ 2 ได้ 8 คะแนน
- คะแนนการสำรวจข้อมูลพื้นฐานของประปาตัวที่ 3 ได้ 7 คะแนน

$$\text{คะแนนเฉลี่ยของขั้นตอนที่ 2} = 7+8+7 / 3 = 7.33$$

ดังนั้นคะแนนในขั้นตอนที่ 2 ของ อปท.ถูกไก่ ได้ 7 คะแนน

กรณีมีเศษทศนิยมมากกว่า 0.5 ให้ปัดเศษขึ้นเป็น 1 เศษทศนิยมน้อยกว่า 0.5 ให้ตัดทิ้ง

ในขั้นตอนที่ 3, 5, 6, 7 และ 9 ให้คิดคะแนนในหลักการเช่นตัวอย่างข้างต้น

องค์ประกอบที่ 7 ผลลัพธ์ คะแนนเต็ม 100 คะแนน

คำชี้แจง : ให้พิจารณาผลการดำเนินงานการจัดการคุณภาพน้ำประปาในพื้นที่
รับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตามประเด็นการวัดที่กำหนด พร้อมระบุคะแนนในช่อง “คะแนนที่ได้ (C)”

- กรณี
1. “มีผลการดำเนินงานเป็นจริง” ระบุคะแนนที่ได้ตามหลักฐานที่ปรากฏ
 2. “ไม่มีการดำเนินการ” ระบุคะแนนที่ได้ เป็น “ 0 ”
 3. หากมีประเด็นใดเพิ่มเติม สามารถระบุเหตุผลในช่อง “หมายเหตุ”

EHA 2001

ประเด็นการวัด	หลักฐาน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	หมายเหตุ
1. ระบบการผลิตน้ำประปาได้รับการดูแลบำรุงรักษา	1. สภาพโดยทั่วไปบริเวณระบบผลิตประปามีความสะอาดเรียบร้อยไม่มีหญ้ารกหรือเศษสิ่งอื่นใดที่ไม่เกี่ยวกับระบบประปาอยู่ในบริเวณระบบประปา	20		
	2. ระบบผลิตประปาสามารถใช้งานได้เต็มที่ประสิทธิภาพไม่พบอุปกรณ์ในระบบการผลิตชำรุดเสียหาย	20		

EHA 2001

ประเด็นการวัด	หลักฐาน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	หมายเหตุ
2. มีการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำประปา	1. มีผลการตรวจพบ Residual Chlorine อย่างสม่ำเสมอ - เดือนละ 1 ครั้ง (15 คะแนน) - สัปดาห์ละ 1 ครั้ง (30 คะแนน) 2. มีผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำประปาต้นท่อ-ปลายท่อผ่านตามเกณฑ์คุณภาพน้ำประปาดื่มได้ กรมอนามัย (20 parameter) อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง 2.1 ผ่านเกณฑ์ < 30 % ของจำนวนประปาทั้งหมด = 10 คะแนน 2.2 ผ่านเกณฑ์ 30-50 % ของจำนวนประปาทั้งหมด = 20 คะแนน 2.3 ผ่านเกณฑ์ > 50 % ของจำนวนประปาทั้งหมด = 30 คะแนน	30 30		
รวมคะแนน		100		

EHA 2002

การจัดการคุณภาพน้ำประปา
(ผลิตโดยหน่วยงานอื่น)
รหัสการรับรอง EHA : 2002

EHA 2002

องค์ประกอบที่ 6 การจัดการกระบวนการ คะแนนเต็ม 100 คะแนน

ตารางที่ 1 แสดงข้อกำหนดเงื่อนไขการ “ผ่าน” เกณฑ์กระบวนการจัดการคุณภาพ
น้ำประปา(ผลิตโดยหน่วยงานอื่น)

ผ่าน	มีผลการดำเนินงานได้คะแนนรวมไม่น้อยกว่า 60 คะแนน
ไม่ผ่าน	ไม่สามารถดำเนินการได้ตามเงื่อนไขที่กำหนด

EHA 2002

ขั้นตอนที่	ผังกระบวนการ	คะแนนเต็ม	ได้	หลักฐาน
1	 กำหนดผู้รับผิดชอบ ของอปท.	5		คำสั่งมอบหมายผู้รับผิดชอบ (ต้องมีความรู้ทางด้านสาธารณสุข และการจัดการน้ำ บริโภค) หรือ คณะทำงาน/เอกสารมอบหมาย งาน (Job Description) (5 คะแนน)
2	 ประสานข้อมูลการ ให้บริการ ของหน่วยประปา	10		ฐานข้อมูลจากหน่วยประปาที่ให้บริการ เช่น 1. อัตราการผลิต ที่ให้บริการน้ำประปาและอัตราค่าบริการ ต่อหน่วย (3 คะแนน) 2. ความครอบคลุมของการให้บริการ น้ำประปาในเขตพื้นที่ของ อปท. (3 คะแนน) 3. คุณภาพน้ำประปาที่ให้บริการในพื้นที่ (4 คะแนน)

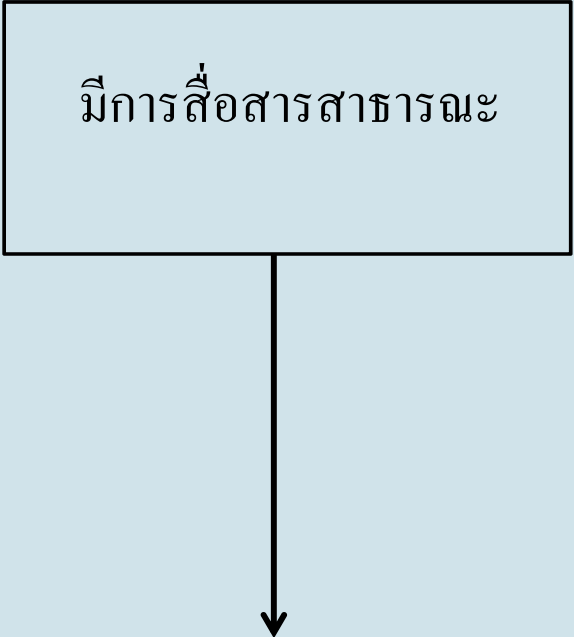
EHA 2002

ขั้นตอนที่	ผังกระบวนการ	คะแนนเต็ม	ได้	หลักฐาน
3	รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล 	5		ข้อมูลความครอบคลุมของครัวเรือนที่น้ำประปาเข้าถึง (จากการสำรวจ/ จาก จปฐ.) (5 คะแนน)
4	การพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่/ เครือข่ายที่เกี่ยวข้อง 	10		- เอกสารโครงการ/ ภาพกิจกรรมที่แสดงถึงการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ (5 คะแนน) - มีหลักฐานแสดงถึงการดำเนินงานของเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น การพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ (5 คะแนน)

EHA 2002

ขั้นตอนที่	ผังกระบวนการ	คะแนนเต็ม	ได้	หลักฐาน
5	กำหนดประเด็นในการเฝ้าระวัง คุณภาพน้ำประปา	5		มีแผนการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำประปา เพื่อเฝ้าระวัง (10 คะแนน)
6	การตรวจสอบ เฝ้าระวังคุณภาพ น้ำประปา	20		1. มีผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำประปา โดยเครื่องมือภาคสนามอย่างง่าย เช่น แบบคทีเรีย คลอรีนอิสระคงเหลือ อย่าง สม่ำเสมอ - เดือนละ 1 ครั้ง(10 คะแนน) - สัปดาห์ละ 1 ครั้ง(20 คะแนน)
7	ผ่าน ไม่ผ่าน มีการแจ้งข้อมูลการเฝ้าระวัง ให้หน่วยผลิตทราบ	10		เอกสารการแจ้งข้อมูลการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ ส่งกลับให้หน่วยผลิตทราบ เพื่อการพัฒนา ต่อไป(10 คะแนน)

EHA 2002

ขั้นตอนที่	ผังกระบวนการ	คะแนนเต็ม	ได้	หลักฐาน
8	มีการสื่อสารสาธารณะ 	10		1. มีช่องทางการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์อย่างน้อย 2 ช่องทาง (3 คะแนน) 2. มีหลักฐานแสดงถึงการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการประปาและการใช้น้ำ เช่น เอกสารเผยแพร่ ภาพกิจกรรมการณรงค์ให้ความรู้แก่ประชาชน ป้ายประกาศต่างๆ (4 คะแนน) 3. มีการประชาสัมพันธ์ในช่วงเวลารอบปีปัจจุบันอย่างน้อย 2 เรื่อง (3 คะแนน)

EHA 2002

ขั้นตอนที่	ผังกระบวนการ	คะแนนเต็ม	ได้	หลักฐาน
9	การจัดการเรื่องร้องเรียน 	10		1. มีช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน/ ให้คำปรึกษาด้านคุณภาพน้ำประปาสำหรับผู้รับบริการอย่างน้อย 2 ช่องทาง (4 คะแนน) 2. มีผังแสดงขั้นตอนการจัดการเรื่องร้องเรียนติดเพื่อให้ผู้รับบริการรับทราบ (3 คะแนน) 3. มีการเก็บรวบรวมฐานข้อมูลเรื่องร้องเรียนอย่างเป็นระบบ (3 คะแนน)

EHA 2002

ขั้นตอนที่	ผังกระบวนการ	คะแนนเต็ม	ได้	หลักฐาน
10	สรุปรวบรวมผล การดำเนินงาน 	10		เอกสารสรุปผล การดำเนินงาน (5 คะแนน) แนวทาง ส่งเสริมการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำประปา. ต่อไป(5 คะแนน)
คะแนนรวม		100		

องค์ประกอบที่ 7 ผลลัพธ์ คะแนนเต็ม 100 คะแนน

คำชี้แจง : ให้พิจารณาผลการดำเนินงานการจัดการคุณภาพน้ำประปา

(ผลิตโดยหน่วยงานอื่น) ในพื้นที่รับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นตามประเด็นการวัดที่กำหนด พร้อมระบุคะแนนในช่อง “คะแนนที่ได้ (C)”
กรณี

1. “มีผลการดำเนินงานเป็นจริง” ระบุคะแนนที่ได้ ตามหลักฐานที่ปรากฏ
2. “ไม่มีการดำเนินการ” ระบุคะแนนที่ได้ เป็น “ 0 ”
3. หากมีประเด็นใดเพิ่มเติม สามารถระบุเหตุผลในช่อง “หมายเหตุ”

EHA 2002

ประเด็นการวัด	หลักฐาน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้ (C)	หมายเหตุ
1. มีข้อมูลความครอบคลุม ครัวเรือนที่น้ำประปาเข้าถึง และ ข้อมูลเกี่ยวกับระบบประปาที่ ให้บริการ	เอกสารหลักฐานแสดงถึงความครอบคลุม ครัวเรือนที่น้ำประปาเข้าถึง และข้อมูล ระบบประปาที่ให้บริการ	20		

EHA 2002

ประเด็นการวัด	หลักฐาน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้ (C)	หมายเหตุ
2. มีการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำประปา	1. มีผลการตรวจ Residual Chlorine อย่างสม่ำเสมอ - เดือนละ 1 ครั้ง (20 คะแนน) - สัปดาห์ละ 1 ครั้ง (40 คะแนน)	40		
	2. มีผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำประปา ต้นท่อและปลายท่อ ผ่านตามเกณฑ์ คุณภาพน้ำประปาคัดได้ กรมอนามัย (20 parameter) อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	40		
รวมคะแนน		100		

EHA 2003

**การจัดการคุณภาพน้ำดื่มหยอดเหรียญ/ น้ำบรรจุขวด
รหัสการรับรอง EHA : 2003**

EHA 2003

องค์ประกอบที่ 6 การจัดการกระบวนการ คะแนนเต็ม 100 คะแนน

ตารางที่ 1 แสดงข้อกำหนดเงื่อนไขการ “ผ่าน” เกณฑ์กระบวนการจัดการคุณภาพตู้
น้ำดื่มหยอดเหรียญ/น้ำดื่มบรรจุขวด

ผ่าน	มีผลการดำเนินงานได้คะแนนรวมไม่น้อยกว่า 60 คะแนน
ไม่ผ่าน	ไม่สามารถดำเนินการได้ตามเงื่อนไขที่กำหนด

EHA 2003

ขั้นตอนที่	ผังกระบวนการ	คะแนนเต็ม	ได้	หลักฐาน
1	กำหนดผู้รับผิดชอบ/ คณะกรรมการ ↓ สำรวจข้อมูลพื้นฐาน ผู้นำดื่มหยอดเหรียญ / น้ำดื่มบรรจุขวด	5		คำสั่งมอบหมายผู้รับผิดชอบ หรือ คณะทำงาน/เอกสารมอบหมายงาน (Job Description) (5 คะแนน)
2	↓ รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ผู้นำดื่มหยอดเหรียญ/ น้ำบรรจุ ขวด	10		1. ทะเบียนข้อมูลผู้ประกอบการผู้นำดื่มหยอด เหรียญ/น้ำบรรจุขวด (5 คะแนน) 2. ข้อมูลผู้นำดื่มหยอดเหรียญ/น้ำดื่มบรรจุ ขวด (5 คะแนน)
3	↓	5		เอกสารสรุปข้อมูลพื้นฐานผู้นำดื่มหยอด เหรียญและน้ำบรรจุขวดในพื้นที่ (5 คะแนน)

EHA 2003

ขั้นตอนที่	ผังกระบวนการ	คะแนนเต็ม	ได้	หลักฐาน
4	การพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบคุณภาพผู้ใช้น้ำดื่มหยอดเหรียญ/น้ำบรรจุขวด/เครื่องขายที่เกี่ยวข้อง 	10		1. เอกสาร โครงการ/ ภาพกิจกรรมที่แสดงถึงการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ (5 คะแนน) 2. มีหลักฐานแสดงถึงการดำเนินงานของเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง (5 คะแนน)
5	การออกข้อกำหนด/เทศบัญญัติท้องถิ่น เรื่อง การควบคุมกิจการผู้ใช้น้ำดื่มหยอดเหรียญ/น้ำบรรจุขวด 	25		เทศบัญญัติ/ข้อกำหนดการควบคุมกิจการผู้ใช้น้ำดื่ม/น้ำบรรจุขวด - มีร่าง เทศบัญญัติ /ข้อกำหนดการควบคุมกิจการผู้ใช้น้ำดื่ม/น้ำบรรจุขวด อยู่ระหว่างดำเนินการรออนุมัติจากสภาฯ (10 คะแนน) - มีการประกาศใช้เทศบัญญัติ /ข้อกำหนดการควบคุมกิจการผู้ใช้น้ำดื่ม/น้ำบรรจุขวด (20 คะแนน) - มีการออกใบอนุญาตประกอบกิจการผู้ใช้น้ำดื่มหยอดเหรียญ/น้ำบรรจุขวด (5 คะแนน)

EHA 2003

ขั้นตอนที่	ผังกระบวนการ	คะแนนเต็ม	ได้	หลักฐาน
6	วางแผนการตรวจประเมิน คุณภาพน้ำดื่มหยอดเหรียญ/ น้ำบรรจุขวด	5		มีแผนการตรวจประเมินคุณภาพน้ำดื่มหยอด เหรียญ/ น้ำบรรจุขวด (5 คะแนน)
7	จัดทำทะเบียนการรับรอง และการออกไปอนุญาต	-		ไม่มีคะแนน
8	การตรวจเฝ้าระวังคุณภาพ น้ำดื่มหยอดเหรียญ/ น้ำบรรจุขวด	20		ผลการตรวจวิเคราะห์เพื่อเฝ้าระวังคุณภาพน้ำโดย เครื่องมือวิทยาศาสตร์ทางห้องปฏิบัติการ/ ภาคสนามอย่าง สม่ำเสมอ - ตรวจทุก 6 เดือน (10 คะแนน) - ตรวจทุก 3 เดือน (15 คะแนน) - ตรวจทุกเดือน (20 คะแนน)

EHA 2003

ขั้นตอนที่	ผังกระบวนการ	คะแนนเต็ม	ได้	หลักฐาน
9	การดูแลบำรุงรักษาตู้น้ำดื่ม หยอดเหรียญ 	-		ไม่มีคะแนน
10	การจัดการเรื่องร้องเรียน 	10		1. มีช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนคุณภาพ ตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญสำหรับผู้รับบริการอย่างน้อย 2 ช่องทาง (2 คะแนน) 2. มีผังแสดงขั้นตอนการจัดการเรื่องร้องเรียนติด เพื่อให้ผู้รับบริการรับทราบ (2 คะแนน) 3. มีการจัดการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนได้ไม่ น้อยกว่าร้อยละ 70 ของเรื่องร้องเรียน (3 คะแนน) 4. มีการเก็บรวบรวมฐานข้อมูลเรื่องร้องเรียนอย่าง เป็นระบบ (3 คะแนน)

EHA 2003

ขั้นตอนที่	ผังกระบวนการ	คะแนนเต็ม	ได้	หลักฐาน
11	มีการสื่อสารสาธารณะ	5		1. มีช่องทางการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์อย่างน้อย 2 ช่องทาง (2 คะแนน) 2. มีหลักฐานแสดงถึงการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญ/น้ำบรรจุขวด (3 คะแนน)
12	 การสรุปผล/ สถานการณ์ คุณภาพตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญ/ น้ำบรรจุขวด	5		1.เอกสารสรุปผลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญ/น้ำบรรจุขวด (2 คะแนน) 2.สรุปสถานการณ์การใช้บริการตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญตามการจัดการคุณภาพตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญ/น้ำบรรจุขวด (3 คะแนน)
คะแนนรวม		100		

องค์ประกอบที่ 7 ผลลัพธ์ คะแนนเต็ม 100 คะแนน

คำชี้แจง : ให้พิจารณาผลการดำเนินงานการจัดการคุณภาพฐานน้ำดื่มหยอดเหรียญ/น้ำบรรจุขวด ในพื้นที่รับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามประเด็นการวัดที่กำหนด พร้อมระบุคะแนนในช่อง “คะแนนที่ได้ (C)”

กรณี 1. “มีผลการดำเนินงานเป็นจริง” ระบุคะแนนที่ได้ ตามที่ปรากฏในช่อง
คะแนนเต็ม

2. “ไม่มีการดำเนินการ” ระบุคะแนนที่ได้ เป็น “ 0 ”

3. หากมีประเด็นใดเพิ่มเติม สามารถระบุเหตุผลในช่อง “หมายเหตุ”

EHA 2003

ประเด็นการวัด	หลักฐาน	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้ (C)	หมายเหตุ
1. การออกเทศบัญญัติ/ข้อกำหนด การควบคุมการประกอบกิจการที่ เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 : คู่มือหยอดเหรียญ	1. หลักฐานแสดงว่าเทศบาล/ อบต.ออก เทศบัญญัติ/ ข้อกำหนดการควบคุมกิจการ ตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญ/ น้ำบรรจุขวด - มีร่างเทศบัญญัติ/ข้อกำหนดการควบคุม กิจการตู้น้ำดื่ม/ น้ำบรรจุขวดอยู่ระหว่าง ดำเนินการรออนุมัติจากสภา (20 คะแนน) - มีการประกาศใช้เทศบัญญัติ/ข้อ กำหนดการควบคุมกิจการตู้น้ำดื่ม/ น้ำ บรรจุขวด (40 คะแนน)	40		

EHA 2003

ประเด็นการวัด	หลักฐาน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้ (C)	หมายเหตุ
2. การเฝ้าระวังคุณภาพน้ำดื่มหยอดเหรียญ/ น้ำบรรจุขวด	1. รายงานการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำดื่มหยอดเหรียญ/ น้ำดื่มบรรจุขวด (40 คะแนน) 2. รายงานแนวทางการพัฒนา (20 คะแนน)	60		
รวมคะแนน		100		

การเฝ้าระวังคุณภาพ น้ำดื่มหยอดเหรียญ/ น้ำดื่มบรรจุขวด
(40 คะแนน)

1.เฝ้าระวังคุณภาพน้ำฯ	< 50 %	= 15 คะแนน
2.เฝ้าระวังคุณภาพน้ำฯ	50-80 %	= 20 คะแนน
3.เฝ้าระวังคุณภาพน้ำฯ	> 80%	= 40 คะแนน

แนวทางการพัฒนา เช่น มีการสรุปและส่งผลคุณภาพให้
ผู้ประกอบการเพื่อปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

ข้อพิจารณาในการให้คะแนน

1. หลักฐานครบ ชัดเจน เป็นไปตามหลักเกณฑ์
2. การปฏิบัตินำไปสู่การพัฒนา เช่น การนำข้อร้องเรียนมาแก้ไขปัญหา ผลักดันในเชิงนโยบาย และเห็นเป็นรูปธรรม
3. ประโยชน์สูงสุดคือประชาชนได้รับบริการน้ำที่สะอาดปลอดภัย

กรมอนามัย
สำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

แบบประเมินมาตรฐาน

คุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(Environmental Health Accreditation : EHA)

กลุ่มวิจัยและพัฒนาคุณภาพน้ำบริโภค
สำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ

ถาม-ตอบ คลายข้อสงสัยประเด็นร้อน!!!!

หลักการให้คะแนน สามารถให้ตามที่ผู้ตรวจประเมิน
เห็นสมควรใช้หรือไม่ เช่น มีแนวทางการปรับปรุง/
บำรุงรักษาระบบการผลิตประปา คะแนนเต็ม 5
คะแนน ผู้ตรวจประเมินสามารถให้ระดับคะแนน ตั้งแต่
1-5 ได้หรือไม่

ตอบ:ให้ผู้ประเมินให้คะแนนตามที่ระบุ

ถาม-ตอบ คลายข้อสงสัยประเด็นร้อน!!!!

EHA 2002

ถ้าเทศบาล/ อปท.ขอผลการตรวจคุณภาพน้ำประปาจาก
กปน.หรือกปภ.แล้วถูกขอเก็บเงิน จะให้ทำอย่างไร

ตอบ: ขึ้นกับบริบทของแต่ละพื้นที่ การขอผลการตรวจคุณภาพน้ำ เพื่อให้
ท้องถิ่นมีการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำและมีการรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ
มีข้อมูลพื้นฐานเพื่อเห็นสภาพปัญหา เป็นเรื่องการบริหารภาคีเครือข่าย
ของเทศบาล/ อปท. ในบางพื้นที่ก็ไม่มีค่าใช้จ่ายในส่วนนี้เลย

ถาม-ตอบ คลายข้อสงสัยประเด็นร้อน!!!!

EHA 2003

การวัดผลคุณภาพ ผลการตรวจ พารามิเตอร์ต่าง ๆ
ไม่วัดหรือ

ตอบ:ความครอบคลุมจำนวนผู้แบ่งส่วนคะแนนผลลัพธ์โดยให้สอดคล้อง
กันทั้ง 3 ประเด็น(2001 2002 และ2003)

ถาม-ตอบ คลายข้อสงสัยประเด็นร้อน!!!!

EHA 2003

ความครอบคลุมจำนวนตู้ในพื้นที่

ตอบ:ควรแบ่งระดับคะแนนผลการวัดคุณภาพน้ำจากห้องปฏิบัติการกับการใช้เครื่องมือภาคสนามและเครื่องมือภาคสนามแต่ละตัวให้คะแนนต่างกัน ตามความสำคัญของการวัด

ถาม-ตอบ คลายข้อสงสัยประเด็นร้อน!!!!

EHA 2003

ขั้นตอนที่ 6 มีแผนก็ได้คะแนนแล้วใช้หรือไม่
ควรมีมีความครอบคลุมด้วยหรือไม่

ตอบ: ใช่แล้วววว

ถาม-ตอบ คลายข้อสงสัยประเด็นร้อน!!!!

EHA 2003

ขั้นตอนที่ 7 และ 9 ไม่มีคะแนน ทำให้ไม่จำเป็นต้อง
ทำหรือไม่

ตอบ: ข้อ 7 ไม่มี เพราะน่าจะเป็นคะแนนในเรื่องฐานข้อมูลแล้ว
แต่ได้ไว้เพราะ ให้เหมือนกับใน **SOP**
ขั้นตอนที่ 9 ไม่มี เพราะน่าจะเป็นหน้าที่ของเจ้าของกิจการ

ถาม-ตอบ คลายข้อสงสัยประเด็นร้อน!!!!

EHA 2003

ควรมีการกำหนด **Parameter** ในการเฝ้าระวัง
น้ำตู้หยอดเหรียญ

ตอบ: 1. ตรวจสอบคุณภาพน้ำประปา 20 **parameter** ปีละ 1 ครั้ง
2. ตรวจสอบเฝ้าระวังด้วย **parameter** อย่างน้อย 3 ตัว ได้แก่ **pH**
ความกระด้าง และแบคทีเรีย

ข้อสอบ

- น้ำบริโภค หมายถึง น้ำจากแหล่งน้ำสำหรับ ใช้ปรุงประกอบอาหาร ล้างหน้า บ้วนปากและแปรงฟัน ได้แก่ น้ำประปา น้ำบ่อบาดาล น้ำบ่อตื้น น้ำฝน ที่ถูกสุขอนามัย ในปริมาณ 5 ลิตรต่อคนต่อวัน ทั้งนี้องค์การอนามัยโลกและยูนิเซฟให้คำจำกัดความว่า หมายถึง “น้ำซึ่งไม่มีสารเคมีหรือสารพิษในปริมาณที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพเจ็บปวและปราศจากกลิ่น สีและรสที่ไม่เป็นที่ยอมรับ”

ស្វ័ស្ទ

A vibrant illustration of a blue water splash with bubbles and green leaves. The splash is in the center, with many bubbles of different sizes rising from it. The background is a gradient of light blue to white. Two large green leaves are in the top corners, and the bottom of the image is a solid dark blue.

จบแล้ว ๆ ๆ ๆ
อย่าเครียดกับน้ำ